

FÖR
LULEÅS
BÄSTA

Centerpartiets plan och budget 2024–2026

Centerpartiet

LULEÅ

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3
Ekonomiska förutsättningar.....	4
Investeringar	4
Nämndernas budgetar.....	5
Kommunstyrelsen.....	5
Barn- och utbildningsnämnden	6
Socialnämnden	7
Kultur- och fritidsnämnden	8
Miljö- och byggnadsnämnden	8
Stadsbyggnadsnämnden.....	9
Kommunens bolag	10
Driftbudget, resultat och kassaflödesanalys.....	11
Yrkande.....	13

SAMMANFATTNING

Kommunen är en viktig arena i en expansiv region där innovation och kreativitet ger en rik flora av små, medelstora och stora företag. Vi vill se ett Luleå som driver utvecklingen framåt, och som medverkar i den gröna omställningen av industrin i Norrbotten. En långsiktig hållbar utveckling för ett växande Luleå förutsätter att hela kommunens resurser, både i staden och på landsbygden, tas tillvara. För att utveckla hela kommunen måste människors kreativitet, vilja och lokala envishet få komma till sin fulla rätt. En öppen kommun, och en öppen attityd till andra och till varandra, utgör grunden för vår demokrati.

För att öka delaktigheten och engagemanget i kommunens beslutsfattande vill vi skapa fler möjligheter till lokala dialoger med invånarna. Det är viktigt att Luleåborna känner sig som en del av samhället och dess utveckling, samtidigt som de har möjlighet att påverka i sin egen vardag. Det finns goda förutsättningar för kommunen att växa och utvecklas. Utveckling sker dock inte av sig självt, utan det krävs ett målmedvetet arbete, ett tydligt ledarskap och en tydlig vision om hur vi vill utveckla Luleå. Det är ett arbete som ska göras i samverkan med invånarna, ideella organisationer och alla samhällsaktörer.

För att klara den gröna omställningen behövs arbetskraft. Detta kommer att kräva att vi blir många fler Luleåbor. Vi måste därför arbeta aktivt för att få människor att flytta hit, och se till att såväl nya som gamla Luleåbor trivs och stannar kvar. Här krävs aktiva, tydliga och genomtänkta satsningar. Vi måste inom de närmaste åren komma upp i en befolkningsökningstakt på minst 1 500 personer per år. Den utvecklingen sker inte av sig självt. Med fler invånare ökar efterfrågan på kommunal service och bostäder, fler företag kan utvecklas och växa, samt nya startas, och skatteunderlaget kommer bli större. Luleå måste bli mer attraktivt för såväl befintliga som framtida invånare. Centerpartiets plan och budget innehåller konkreta förslag på hur vi når denna befolkningsökningstakt och säkerställer att kommunen kan ta den viktiga rollen som nav för regionens och landets utveckling.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Att hela kommunen ska växa! Vår fantastiska landsbygd är en stor tillgång och attraktionskraft när vi ska locka fler att flytta hit och välja att stanna kvar i kommunen. Samhällsservicen på landsbygden ska förbättras och byggandet av både villor och flerfamiljshus ska öka kraftigt både i staden och i byarna.
- Genomföra kraftfulla åtgärder för att förbättra företagsklimatet. Skicka en tydlig signal till våra småföretagare att dom är en förutsättning och hörnsten i kommunens utveckling.
- Verka för att all kommunal verksamhet skall bedrivas hållbart och klimatsmart.
- Satsa på rekrytering av arbetskraft till skola, vård och omsorg inom kommunal verksamhet.

EKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Centerpartiets målsättning är att Luleå kommun ska ha 120 000 invånare år 2050. Det betyder att befolkningsökningstakten behöver vara 1500 personer per år. Fler invånare ger större skatteintäkter, men medför samtidigt högre kostnader. Det ställer också krav på stora investeringar i infrastruktur, skolor, äldreboenden mm. Detta dokument innehåller en plan för hur dessa behov ska mötas med en oförändrad skattesats på 22,50kr per 100kr.

SKATTEINTÄKTER	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026
Skatteintäkter	4 976 837	5 223 974	5 504 165
Statsbidrag	770 476	759 618	759 773
Summa intäkter	5 747 313	5 983 592	6 263 938
Befolkningsökningsantagandet i budgeten	400	450	500
Förändrat befolkningsantagande	200	500	1 100
Befolkning efter förändring	600	950	1 600

INVESTERINGAR

Ett av kommunens ekonomiska mål är att våra nettoinvesteringar inte ska överstiga 10% av skatteintäkter och statsbidrag. Ska kommunen investera i större omfattning måste det finnas en plan för återbetalning av lån. Samtliga investeringar behöver prövas med avseende om vilken tillväxt de förväntas ge, där en investering som bedöms bidra lite till tillväxten skall prövas mot andra alternativ.

Centerpartiet bedömer att det är nödvändigt med investeringar överstigande 10% av skatteintäkter och statsbidrag under perioden 2024–2026 för att kunna öka befolkningen och möta behovet av arbetskraft.

INVESTERINGSBUDGET	INVESTERINGSPLAN			EGNA FÖRÄNDRINGAR		
	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	FÖRÄNDR 2024	FÖRÄNDR 2025	FÖRÄNDR 2026
KS/Kommunstab	41 700	41 700	41 700			
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	400	400	400			
KS/Räddningstjänst	3 600	3 050	4 200			
KS/Kollektivtrafik	0	0	0			
Barn- o utbildningsnämnd	145 500	295 500	345 000			
Kultur o fritidsnämnd	16 900	27 450	13 600			
Miljö- och byggnämnd	200	200	200			
Socialnämnd	94 500	94 000	159 000			
Stadsbyggnadsnämnd, ej VA	540 500	350 600	441 000	-25 000		
Summa investeringar, skattefinansierade	843 300	812 900	1 005 100	-25 000	0	0
Stadsbyggnadsnämnd, avgiftsfinansierad VA	370 550	358 450	253 450			
Summa investeringar nämnderna	1 213 850	1 171 350	1 258 550	-25 000	0	0

NÄMNDERNAS BUDGETAR

KOMMUNSTYRELSEN

Kommunstyrelsen behöver jobba aktivt och mer effektivt med att öka inflyttningen till kommunen och säkra tillgången på arbetskraft. Vårt geografiska läge är vår stora tillgång, med rikliga naturresurser, stadens utbud av handel och kultur, samt landsbygdens boendemiljö och goda förutsättningar för lant- och skogsbruk. Centerpartiet vill förbättra möjligheterna och förutsättningarna att bo och verka i hela kommunen. Tillväxten ska ske såväl i staden som på landsbygden. Fördelningen med dagens 80% boende i staden och 20% på landsbygden ska förändras till 70% i staden och 30% på landsbygden. Byggnad på landsbygden måste därför prioriteras, uppmuntras och underlättas. Det lokala företagandet måste få rätt förutsättningar för att växa och utvecklas i kommunen genom mer jämlik och bättre dialog, samt snabbare processer och handläggningar. Luleå kommun ska ligga i den övre kvartilen i Svenskt Näringslivs ranking av lokalt företagsklimat.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Tillsätta en företagsombudsman för att förenkla kontakten mellan företagare och kommun.
- Förändra de kommunala upphandlingarna så att lokala och mindre leverantörer får bättre förutsättningar att lämna anbud.
- Snabba upp handläggning av ärenden som rör företag och företagande.
- Utveckla en uppmuntrande attityd gentemot företagare. Skicka välkomstbrev till alla nya företagare och se till att ge snabb service och tydliga vägar in. Tillgängliggöra personal för besök och telefonsamtal etcetera.
- För klimatets och arbetstillfällens skull i största möjliga mån upphandla närproducerade livsmedel.
- Kraven vid upphandling av mat till kommunens verksamheter ska motsvara minst kraven för svensk livsmedelsproduktion, i de fall livsmedel producerade i andra länder upphandlas.
- Ta fram en träbyggnadsstrategi för en effektiv och hållbar utveckling av kommunen.
- Förbättra förutsättningarna för centrumhandeln, bland annat genom att förädla gator och torg i dialog med fastighetsägarna, införa dygnet-runt-öppet i kommunens parkeringshus och förbättra tillgängligheten.
- Inrätta en studentsamordningsfunktion som får i uppdrag att tillsammans med universitet och näringsliv arbeta för att förbättra Luleå som studentstad, få fler studenter att välja Luleå som studieort och få fler studenter att stanna kvar efter examen.
- Upphandla fler tjänster inom kommunens verksamheter. Det kan handla om servicetjänster, lokalvård, vaktmästeri, trädgårdsmästeri etcetera. Detta förbättrar företagsklimatet genom att företagens kundunderlag utökas till att omfatta en blandning av kommunala verksamhet och privata kunder.
- Införa utmaningsrätt och möjliggöra alternativa driftsformer inom kommunens verksamheter.
- Uppmuntra till olika driftsformer i konkurrens inom offentlig service enligt Lagen om valfrihetssystem (LOV), i första hand inom ordinärt boende (hemtjänst) och boende för äldre (serviceboenden).
- Ta fram en livsmedelsstrategi för Luleå som utvecklar och uppmuntrar närproducerad mat, utvecklar jordbruket och ökar självförsörjningsgraden.
- Införa samordnad varudistribution inom kommunen.
- Inrätta ett personalutskott i kommunstyrelsen som tar det politiska ansvaret för kommunens personalfrågor.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Effektivisering	-15 000	-20 000	-20 000
Ökning av medel till "Ett hållbart och växande Luleå"	1 000	1 000	1 000
Studentsamordningsfunktion			
Minskade bidrag till elitidrotten	-1 200	-1 200	-1 200
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	264 854	265 013	268 194

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Centerpartiet vill höja grundbemanningen i grundskolan till en nivå som är rimlig i jämförelse med snittet i kommungruppens större städer. Vi vill också återställa den nyligen sänkta barnpengen för förskolan och elevpengen för grundsärskolans fritidshem. Detta kräver en utökning av budgeten med 20mkr, och möjliggör att kvalitet och bemanning på förskolor och skolor motsvarar medelnivån i jämförbara kommuner. Detta är en absolut miniminivå för att barnen ska få en god skolgång, personalen ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb, och för att Luleå kommun ska vara en attraktiv kommun för barnfamiljer.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Att skolor och förskolor ska finnas i olika storlekar och lokaliserade där barnen bor. Barn ska kunna gå och cykla till skolan själv från tidig ålder. Luleå ska ha en väl fungerande skolstruktur, och om förändringar i skolstrukturen måste göras, ska de göras mycket varsamt. Grundtanken ska vara att behålla den fördelning av storlekar på skolor som vi har idag, då den är väl genomtänkt.
- Tillhandahålla kommunalt finansierad skolskjuts till Vitåskolan för barn som bor inom närområdet.
- Införa ekonomiskt tillägg för små förskolor, skolor, pedagogisk omsorg och fritidshem.
- När nya bostadsområden planeras och byggs ska förskola och skola F–6 byggas i området.
- Öka andelen närproducerad mat i skolan.
- Säkra närhet till förskolor i centrum. Bor man centralt ska man kunna klara sig utan bil.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Höjd grundbemanning i grundskolan, förskolan och fritids.	30 000	35 000	40 000
Små skole/små förskoletillägg	2 500	2 500	2 500
Skolskjuts till Vitåskolan	500	500	500
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	2 131 607	2 140 002	2 163 021

SOCIALNÄMNDEN

Fler blir äldre samtidigt som det blir färre i arbetsför ålder. Demografiutvecklingen och kompetensförsörjningen inom Socialförvaltningen är en av Luleå kommuns största utmaningar de närmaste åren. Centerpartiet vill göra arbetet inom Socialförvaltningens olika verksamheter mer attraktiva, så att fler vill ta anställning och stanna kvar. Detta vill vi göra genom att anställa mer baspersonal inom socialförvaltningens olika verksamheter. Arbeten på äldreboenden, i hemtjänsten, på LSS-boenden, på psykiatriboenden, inom personlig assistans etcetera, är mycket värdefulla, men också slitsamma. Vi har en hög andel korttidsfrånvaro, och det är inte många som ser sig arbeta inom socialförvaltningen ett helt yrkesliv till följd av skiftarbete, låga löner, samt fysiskt och psykiskt tunga arbeten. Centerpartiet föreslår därför att baspersonal med månadslön inom socialförvaltningen, exempelvis undersköterskor, vårdbiträden, stödassistenter, handledare och personliga assistenter, samt personal inom psykiatri, ska få arbetstidsförkortning till bibehållen lön. Detta ska lösas genom att öka antalet anställda inom verksamheterna med 100 personer under planperioden. Kommunen ska ha fler boenden för äldre på landsbygden, samt korttidsplatser ska även finnas i Sörbyarna. Kommunen måste bygga och utveckla en boendetrappa för barn och vuxna med funktionsvariationer.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Utöka baspersonalen inom socialförvaltningens verksamheter med 100 nya anställda.
- Öppna 100 nya platser på boenden för äldre, servicebostäder, vård- och omsorgsboende och korttidsplatser i byarna. En del av dessa ska vara i privat regi enligt Lagen om valfrihets-system (LOV).
- Bygga och utveckla gruppboenden anpassade för barn och vuxna med funktionsvariationer.
- Förenkla för anhöriga och berörda som behöver kommunens tjänster genom en kontaktperson för hjälp med koordinering av stöd från olika aktörer.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Nya anställningar	30 000	45 000	55 000
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	2 038 232	2 047 240	2 075 565

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Luleå Kommun behöver växa kraftigt de kommande åren. Detta kommer främst att behöva ske genom inflyttning, kanske i den största omfattningen någonsin. Därför kommer det att ställas höga krav för att vuxna och barn ska integreras i samhället på bästa sätt. Centerpartiet vill att Luleå kommun skall vara bäst när det kommer till arbetet med det ideella kultur- och föreningslivet, idrotten och möjligheten till en aktiv fritid. Att skapa en attraktiv plats att leva och bo på, oavsett var i kommunen du bor, är en viktig byggsten i samhällsbygget. Ledorden skall vara inspirera, inkludera och engagera.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Förbättra förutsättningarna för live-musiken. Utreda behov och möjlighet för en kommunfinansierad scen (fast eller ambulerande).
- Genomföra en total lokalinventering inom kultur- och fritidsförvaltningen. Samlingslokaler skall vara anpassade och finnas i hela kommunen.
- Sälja fastigheten Blackis.
- Utöka möjligheterna att besöka skärgården. Bygga besökshamn och stugor på fler öar.
- Öka turtätheten på befintliga båtlinjer.
- Utöka med båtturer i stadsfjärdarna.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Försäljning av Blackis	-1 700	-1 700	-1 700
Ökad turtäthet befintliga båtlinjer, ny båttur stadsfjärdarna	1 600	1 600	1 600
Landsbygds satsning	1 000	1 000	1 000
Evenemang	2 000	2 000	2 000
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	364 227	366 711	371 370

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

För att göra det enkelt att bygga, bo, arbeta och driva företag i kommunen krävs snabb, rättvis och rättssäker myndighetsutövning. En kommun som lyfter fram företagsamheten, och tillvaratar människors kreativitet och vilja, skapar en bra plattform för utveckling. Vi måste förenkla för människor att förverkliga sina drömmar, och förädla det som redan finns. Det är avgörande för Luleås utveckling, samtidigt som det skapar fler jobb, nya företag och tillväxt i befintliga företag.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Fortsätta utvecklingsarbetet med pedagogisk myndighetsutövning.
- Öka personalstyrkan med 12 tjänster.
- Öppna en företagslina, där företag har en egen kontaktyta och handläggning.
- Utveckla byggdialogen.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Bostadsanpassning	1 500	1 500	1 500
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	28 301	28 360	28 380

STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Norrbottnen och Luleå är en tillväxtmotor i Sverige. Det brådskar att få fram ny mark till kommande industrietableringar. Det behövs en god infrastruktur. Bostäder måste byggas, företrädesvis västerut mot Boden. Då stadsbyggnadsförvaltningen arbetar i direktkontakt med invånare och näringsliv är det viktigt att verksamheten anpassas efter invånarnas önskemål vad gäller god tillgänglighet, effektiva rutiner, tydlig och bra information, samt respektfullt bemötande av kunnig personal. Förvaltningens uppgift är även att vara nära knuten till företagsutveckling och bostadsförsörjning. Tyngdpunkten i verksamheten ska därför ligga på faktorer som är avgörande för ett gott företagsklimat och tillskapande av attraktiva boendemiljöer.

Det finns områden i kommunens verksamhet där det går att effektivisera, sänka kostnader och samtidigt få en bättre kvalitet på tjänster och service för våra kommuninvånare. Exempelvis kan man bättre samnyttja personal, fordon, utrustning, lokaler och maskiner mellan de olika förvaltningarna. Energifrågan, och hur energi nyttjas, har idag fått en viktigare betydelse i samhället. För att stimulera kommuninvånare att aktivt bidra till att effektivisera energianvändningen ska Luleå kommun föregå med gott exempel.

Centerpartiet vill under planperioden:

- Ta fram lösningar för VA för byggande utanför stadskärnan.
- Underlätta byggande på platser som kräver enskilt avlopp, och/eller vatten, genom att införa ett bidrag på 100 000kr till varje ny etablering.
- Fortsätta förvalta kommunägda skogar på ett för klimatet och samhället långsiktigt hållbart sätt. Detta innebär användning av skogsbruksmetoder som ger hög tillväxt och koldioxidinlagring när substitutionseffekter vägs in, att virke av god kvalitet produceras och att virkesvolymerna blir höga. Kommunen ska vara en medaktör och förebild i utvecklingen av skogsbruket.
- Inventera och skapa mark för företag/industri.
- Införa fler handikapparkeringar.
- Åtgärda skolvägar i hela kommunen som upplevs osäkra av skolpersonal och föräldrar.
- Öka budgeten för belysning på landsbygden.
- Utredda om kommunens fastigheter ska flyttas från nämnden till kommunägt bolag.
- Se över vilka verksamheter som skulle kunna läggas ut på entreprenad.
- Uppföra fler laddstationer för elbilar vid kommunens arbetsplatser och på kommunens parkeringsplatser.
- Att kommunen agerar förebild genom att installera solceller på fler av kommunens byggnader.
- Införa 3-30-300-regeln. Alla ska kunna se 3 träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, stadskvarter ska täckas av minst 30% träd, invånarna ska ha högst 300 meter till ett grönområde.

Förändring av budget jämfört med kommunstabens förslag

FÖRÄNDRINGAR			
Strategiskt planarbete	2 500	2 500	2 500
Belysning landsbygd	3 000	3 000	3 000
Bidrag enskilda VA-anläggningar	2 500	10 000	20 000
Slutligt kommunbidrag 2024–2026, inkl förändringar	314 283	337 524	359 768

KOMMUNENS BOLAG

De kommunala bolagen utgör, liksom nämnder och förvaltningar, instrument för att bedriva kommunal verksamhet. Det yttersta syftet med verksamheten är att skapa nytta för kommunen och dess invånare. Verksamhet inom de kommunala bolagen ska bedrivas med helhetssyn och gemensamt mål för kommunens bästa. Samordning av de kommunala bolagen, och av de övriga kommunala verksamheterna, är viktigt för att få en snabb omställning och utveckling i kommunen.

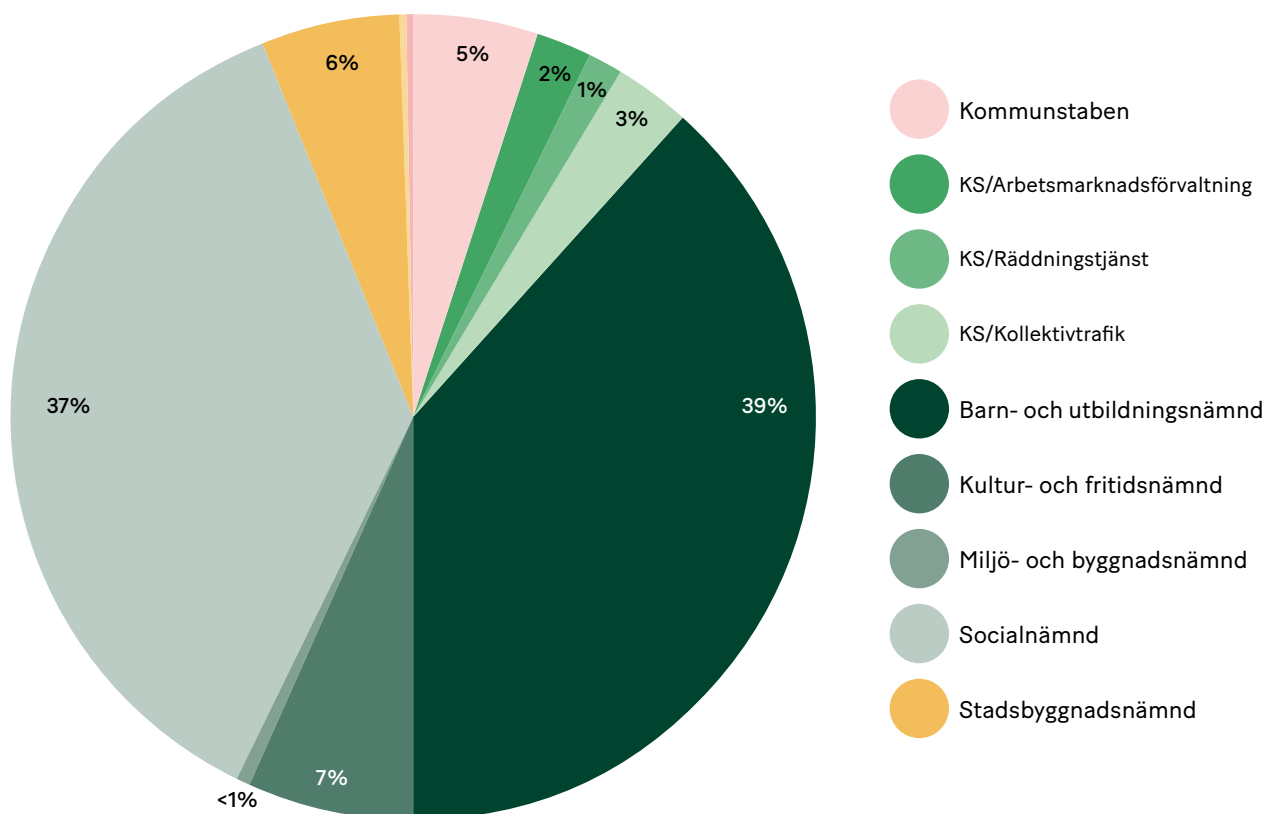
Centerpartiet vill under planperioden:

- Avyttra Nordiskt flygteknikcentrum.
- Utredda bildandet av ett bolag för förvaltning av alla kommunala fastigheter

DRIFTBUDGET, RESULTAT OCH KASSAFLÖDESANALYS

Driftbudget 2024–2026 (tkr)

	SLUTLIG BUDGET 2024–2026			INKLUSIVE EGNA FÖRÄNDRINGAR		
	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026	FÖRÄNDR 2024	FÖRÄNDR 2025	FÖRÄNDR 2026
KS/Kommunstaben	280 053	285 212	288 394	264 853	265 012	268 194
KS/Arbetsmarknadsförvaltning	120 376	120 982	123 325	120 376	120 982	123 325
KS/Räddningstjänst	73 877	73 965	74 527	73 877	73 965	74 527
KS/Kollektivtrafik	166 005	166 777	171 308	166 005	166 777	171 308
Barn- o utbildningsnämnd	2 098 607	2 102 002	2 120 021	2 131 607	2 140 002	2 163 021
Kultur o fritidsnämnd	361 327	363 811	368 470	364 227	366 711	371 370
Miljö- och byggnämnd	26 801	26 860	26 880	28 301	28 360	28 380
Socialnämnd	2 008 232	2 002 240	2 020 565	2 038 232	2 047 240	2 075 565
Stadsbyggnadsnämnd	306 283	322 024	334 268	314 283	337 524	359 768
Kommunrevisionen	3 023	3 070	3 145	3 023	3 070	3 145
Valnämnd	2 246	286	2 301	2 246	286	2 301
Överförmyndarnämnd	10 648	11 292	11 435	10 648	11 292	11 435
Arbetsmarknads- och gymnasienämnd	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Summa nämnderna	5 458 977	5 480 019	5 546 138	5 519 177	5 562 719	5 653 838

Resultatbudget 2024–2026 (tkr)

RESULTATBUDGET (TKR)	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026
Nettokostnad exkl avskrivningar	5 519 177	5 562 719	5 653 838
Finansförvaltningen	-238 075	-280 894	-204 968
Avskrivningar	402 913	438 095	473 936
Verksamhetens nettokostnader	5 684 015	5 719 919	5 922 806
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5 747 313	5 983 592	6 263 938
Verksamhetens resultat	63 298	263 673	341 132
Finansiella intäkter	37 500	17 500	17 500
Finansiella kostnader	-92 554	-88 226	-102 142
Årets resultat	8 244	192 947	256 490
Finansiellt mål, resultat 2 % av skatter och statsbidrag	114 946	119 672	125 279
Årets resultat i % av skatter och bidrag uppnår	0,14%	3,22%	4,09%
KASSAFLÖDESANALYS	ÅR 2024	ÅR 2025	ÅR 2026
Årets resultat	8 244	192 947	256 490
Återförda avskrivningar	402 913	438 095	473 936
Återförda pensionskostnader (påverkar ej likviditet)	155 217	23 817	-3 833
Kassaflöde från löpande verksamhet	566 374	654 858	726 593
Investeringar	-1 188 850	-1 171 350	-1 258 550
Årets kassaflöde, minus innebär upplåningsbehov	-622 476	-516 491	-531 957
Långfristiga skulder IB 2024	-1 985 998		
Utgående låneskuld efter upplåning	-2 608 474	-3 124 965	-3 656 922

YRKANDE

Centerpartiet föreslår kommunfullmäktige att anta Centerpartiets förslag till plan och budget för 2024–2026, enligt detta dokument.

LULEÅ 2023-06-19

Carola Lidén

Anne-Lie Ottosson

Arne Nykänen

Eric Lundvall